

Prin functionarii incompetenti, Statul Roman isi sacrifica industria pentru propriul confort

Desi a fost prezentata ca singura metoda de protejare a consumatorilor, inclusiv industriali, de impactul dramatic al cresterii preturilor la gazele naturale, in realitate, liberalizarea – varianta ANRE se dovedeste tot mai mult un instrument nu doar de saracire a populatiei dar si de dezindustrializare a tarii.

Un instrument folosit in mod premeditat si manipulator de ANRE dar si de Guvern care, pe de o parte se intrec sa asigure populatia si firmele de vigilenta lor in protejarea consumatorilor de gaz dar, pe de alta parte, pare sa reiasa tot mai clar ca niciun cost nu este prea mare daca duce la cresterea pusculitei statului. Nici chiar distrugerea ultimelor ramasite ale industriei prelucratoare a tarii!

Motivul rezida in venituri fiscale sporite si sigure din cresterea colectarilor de TVA de la consumatori si impozit pe profit de la companiile producatoare si furnizoare.

Astfel, pe fondul scaderii drastice a preturilor internationale la gazele naturale incepand cu 2012 – reflectate si in Romania prin scaderea preturilor de import – a devenit evident pentru toata lumea ca etapele si tinta propuse in Calendarul de liberalizare pentru productia interna de gaze naturale sunt supra-estimate. Concret, inca din ianuarie decembrie 2012 – cand a inceput propriu-zis liberalizarea pentru consumatorii non-casnici – era evident ca in urmatorii doi ani (cat trebuia sa dureze acest proces de adaptare) pretul de 119 lei/MWh nu va mai fi atins nici macar de oferta Gazprom pentru Romania (intermediarii fiind inclusi) care se stie ca este una dintre cele mai scumpe in Europa.

Ce au facut autoritatile?

Mult timp, nimic. Abia in iulie 2013, cand deja pretul de import abia mai depasea tinta propusa pentru decembrie 2014 la productia interna de gaze, presedintele ANRE a declarat, dupa cum consemna AGERPRESS ca liberalizarea se va prelungi pana in decembrie 2015;

(<http://www.agerpres.ro/economie/2013/08/07/anre-liberalizarea-pretului-gazelor-pentru-industrie-a-fost-prelungita-cu-un-an-pana-la-31-decembrie-2015-15-24-44>). Insa, in mod aparent de neinteles, preturile de ‘etapa’, respectiv cresterile de pret stabilite initial, nu s-au schimbat.

Cu alte cuvinte, desi se constata ca pretul reglementat prin care periodic, asa cum se pretinde, se aliniaza pretul productiei interne la cel european, este supra-dimensionat prin comparatie cu acesta din urma – cum am aratat pe larg intr-un articol anterior – totusi, aceasta ramane neschimbat, nealterat de schimbarea majora a pietei si cererii!

Din pacate, se pare ca, cel putin din punct de vedere fiscal pe termen scurt, autoritatile sunt mai interesate de cresterea preturilor la gazele consumate de firme decat de pastrarea – nu mai vorbim de dezvoltarea – capacitatilor industriale.

Astfel, daca ‘liberalizarea’ pietei de gaze naturale nu s-ar fi facut in maniera in care o face acum ANRE ci – chiar admitand prin absurd ca se poate liberaliza prin cresteri reglementate de pret – s-ar fi tinut cont, in primul rand de evolutia preturilor pe plan international si, nu in ultimul rand, de propriile afirmatii privind prelungirea pana in decembrie 2015,

Calendarul de liberalizare pentru consumatorii non-casnici putea fi ajustat in favoarea acestora in trei variante.

Astfel:

1. Calendarul putea fi prelungit pana in decembrie 2015 cu mentinerea tinteii de 119 lei/MWh. In mod onest, aceasta optiune presupunea – obligatoriu – ajustarea proportionala cu timpul a etapelor de crestere care ar fi fost mult mai mici.

Iata cum ar fi aratat preturile la productia interna in aceasta varianta:

Datele de crestere a preturilor	Lei/MWh	
	Pretul conform Calendarului de liberalizare initial	Pretul conform prelungirii cu 50% a duratei de liberalizare
1.12.2012	49	49
1.04.2013	55,3	55,3
1.07.2013	63,4	60,6
1.10.2013	68,3	65,9
1.01.2014	72	71,2
1.04.2014	89,4	76,5
1.07.2014	109	81,8
1.10.2014	119	87,2
1.01.2015		97,8
1.04.2015		103,1
1.07.2015		108,
1.10.2015		113,7
15.12.2015		119

Dupa cum se poate constata, **actualul pret reglementat pentru consumatorii non-casnici de 89,4 lei este cu 9% mai mare decat s-ar justifica prin simpla prelungire a Calendarului de liberalizare!**

2. Calendarul putea fi mentinut pana in decembrie 2014, cu ajustarea pretului-tinta de 119 lei la actualul pret, cca 90 lei/MWh; evident, perioada de ajustare chiar sa fie pana in decembrie – asa cum s-a si negociat cu FMI – nu doar pana in octombrie cum practic a decis ANRE.

Iata cum ar fi aratat preturile la productia interna in aceasta varianta:

Lei/ MWh

Datele de crestere a preturilor	Pretul conform Calendarului de liberalizare initial	Pretul conform ajustarii tinte de 'liberalizare' la nivelul actual al pietei
1.12.2012	49	49
1.04.2013	55,3	55,3
1.07.2013	63,4	60,3
1.10.2013	68,3	65,2
1.01.2014	72	70,2
1.04.2014	89,4	75,1
1.07.2014	109	80,1
1.10.2014	119	85
15.12.2014		90

In aceasta situatie, **pretul actual este mai mare cu 12% decat cel rezultat din ajustarea tinte la conditiile pietei**. In acest scenariu – justificat de piata, dupa cum am aratat si in Liberalizarea ‘reglementata’ a pietei de gaze – **in luna august 2014, consumatorii non-casnici ar fi platit doar 80 lei nu 89,4 lei/MWh!**

- Calendarul de liberalizare ar fi trebuit, de fapt, sa fie si ajustat la conditiile pietei si prelungit.

Iata cum ar fi aratat preturile la productia interna in aceasta varianta:

Lei/ MWh

Datele de crestere a preturilor	Pretul conform Calendarului de liberalizare initial	Pretul conform ajustarii tinte si prelungirii Calendarului de liberalizare
1.12.2012	49	49
1.04.2013	55,3	55,3
1.07.2013	63,4	58,2
1.10.2013	68,3	61,1
1.01.2014	72	64
1.04.2014	89,4	66,9
1.07.2014	109	69,8
1.10.2014	119	72,7
1.01.2015		78,4
1.04.2015		81,3
1.07.2015		84,2

1.10.2015		87,1
15.12.2015		90

In aceasta situatie conforma cu situatia pietei si declaratiile oficiale, **acum consumatorii non-casnici platesc un pret cu 28% mai mare decat cel justificat chiar de autoritati!**

In fond, daca in luna august 2014, dupa cum admite chiar Guvernul in fundamentarea ultimelor preturi reglementate, preturile reglementate ale productiei interne sunt deja in partea superioara a intervalului de variatie a preturilor de pe bursele europene – limita europeana maxima fiind de 20,80 euro/MWh iar pretul intern fiind de 20,30 euro/MWh – atunci deja a fost incheiata liberalizarea care trebuia sa aduca acest pret la nivel european.

Iar daca liberalizarea s-a incheiat din aprilie-mai 2014 si nu in decembrie 2014, atunci inseamna ca autoritatile au mintit si ca prelungesc liberalizarea pana in 2015 dar si ca acum consumatorii romani ar mai avea parte de protectia unei perioade de tranzitie asa cum era rolul acestui Calendar de liberalizare.

Din pacate, autoritatile statului pot fi suspectate de premeditare in derularea – in aceasta maniera inselatoare – a liberalizarii preturilor la gaze intrucat au un motiv foarte plauzibil care sa le motive. Acesta este **cresterea incasarilor bugetare din taxe si impozite colectabile!**

Pe langa aspectul evident ca un pret mai mare va aduce si un TVA mai mare, **cresterea preturilor la energie si gaze mai are un avantaj fiscal. Acela ca sunt usor si rapid colectabile!**

Nimeni nu poate refuza sau amana plata TVA la gaze. In plus, veniturile suplimentare pentru producatorii si furnizorii de gaze vin ca un surplus, adaugandu-se unui profit deja existent; in acest fel, toata cresterea de pret la gaze va genera impozit pe profit. Prin comparatie, preturile mai mici nu vor genera profit la consumatori decat in cazuri rare intrucat majoritatea firmelor deja sunt la limita profitabilitatii iar diferenta favorabila de pret va diminua pierderea in loc sa sporeasca profitul ca in cazul producatorilor.

Iata si situatia estimata pe baza datelor ANRE privind piata de gaze naturale in 2013 si 2014 cum se prefigureaza diferentele incasate sau pe care urmeaza sa le incaseze statul din TVA si impozit pe profit in cele trei variante ale ajustarii Calendarului de liberalizare in favoarea consumatorilor:

Total (lei)	Sume incasate pana in mai 2014	Sume estimate pana in decembrie 2014
Scenariu 1	84.958.735	405.357.228
TVA	50.975.241	243.214.337
Impozit pe profit	33.983.494	162.142.891
Scenariu 2	107.568.240	432.678.669
TVA	64.540.944	259.607.201
Impozit pe profit	43.027.296	173.071.467

Scenariu 3	219.150.284	593.365.782
TVA	133.679.228	356.019.469
Impozit pe profit	85.471.056	237.346.313

Altfel spus, dacă prețurile reglementate ale producției interne ar fi fost mai mici decât cele impuse prin Calendarul de liberalizare, la nivelul celor trei variante prezentate, sumele de mai sus nu ar mai fi fost colectate de Bugetul de stat ci ar fi rămas firmelor din România.